FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

NO. 166

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, OCTOBER 14, 1974

LETO LXXVI. — VOL. LXXVI

NOVI GROBOVI

Mari Marinko

Pretekli petek je umrla v St. Vincent Charity bolnišnici 96 let stara Mari Marinko s 1234 E. 74 St., roj. Kutnar v Litiji, od koder je bila pri dveh letih starosti prenešena v Dobrovo pri Ljubljani, od tam pa je l. 1903 prišla v ZDA. Od leta 1954, ko ji je umrl mož Josepha, je bila vdova. Bila je mati Jennie Marinko, Mrs. Mimi Davidson, Freda, Josepha, Mrs. Berthe Krug in pok. Dorothy, 3-krat stara mati, 3-krat prastara mati. Vse sestre in bratje so umrli pred njo v Evropi. Pokojnica je bila članica St. Agnes Lodge of The Catholic Knights of Ohio. Pogreb bo jutri, v torek od 9. iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Vida ob 10., nato na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes od 2. do 4. pop. in od 7. do 9. zvečer

David J. Telban

V St. Vincent Charity bolnišnici je umrl preteklo soboto 51 let stari David J. Telban s 1134 E. 60 St., mož Julie, roj. Kosec, oče Linde A. Asher, Deborah J. Woods, Davida J. in pok. Julie Patrice, brat Marie Kovacic, Vere Saver, Stanleyja in pok. Josepha (Penna.). Pokojnik je bil rojen v Forest Cityju, Pa., od koder je prišel v Cleveland leta 1940, kjer je bil zaposlen v upravi White Motor Co. do svoje smrti. Bil je član cerkvenega sveta pri Sv. Vidu, Društva Najsv. Imena 20 let tajnik St. Vitus Bowling League, član in podpoveljnik St. Vitus Catholic War Veterans Post 1655, Chief Ranger Baragovega dvora katoliških boštnarjev št. 1317, ADZ št. 9, KSKJ št. 25, pevskega zbora Lira, zastopnik soseskinega predela v demokratskem klubu 23. varde in član White Motor Management Cluba. Pogreb bo v sredo ob 9.30 iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Vida ob 10., nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo jutri, v torek, od 2. pop. do 9. zvečer.

JOHN KAPEL

Po šestmesečni bolezni je v nedeljo zjutraj umrl na svojemu domu splošno poznani John Kapel z 1779 E. 228 St., Euclid, O. Rojen je bil v vasi Kal pri Pivki, okraj Postojna na Primorskem, od koder je prišel leta 1909 prvič v Ameriko. Leta 1913 se je vrnil domov in služil je štiri leta pri avstrijski konjenici v prvi svetovni vojni. V Ameriko se je vrnil leta 1921. Takoj, ko je ponovno prišel v Ameriko, se je začel udejstvovati pri podpornih društvah, kulturnih akcijah in narodnem delu. Bil je nad 50 let član Društva sv. Janeza Kratnika št. 71 ABZ, pri kateremu je bil 21 let tajnik, od leta 1947 do svoje smrti pa predsednik; član Društva Kras št. 8 ADZ 45 let in bivši porotnik društva od leta 1927 do leta 1931; član Društva Mir (sedaj Mirni raj) št. 142 SNPJ od leta 1929, pri kateremu je kot uradnik do leta 1955 vodil društvene aktivnosti, ter član kluba slovenskih upokojencev na Holmes Ave.

(Dalje na 3. strani)

Vremenski prerok

Oblačno z dežjem, hladno. Najvišja temperatura okoli 65 F (19 C).

Pomoč Turčiji zadržala Kongres pri zasedanju

Upanje, da bo resolucija sen. Mansfielda v Predstavniškem domu odobrena, je propadlo in predsednik je ustavitev pomoči Turčiji vetiral.

WASHINGTON, D. C. — V petek je Predstavniški dom kljub naporu Bele hiše in kljub pozivu svojega vodnika Carla Alberta odklonil resolucijo o odložitvi ustavitve vse vojaške pomoči Turčiji za 60 dni, ki jo je dva dni preje odobril Senat na prizadevanje vodnika demokratske večine sen. M. Mansfielda. Dom je resolucijo odklonil v razmerju 187:171.

Bela hiša je bila pripravljena pristati na odložitev tudi za le 45 dni, da bi imel državni tajnik Kissinger vsaj tako možnost posredovati v Ankari, kjer je položaj težaven zaradi vladne krize.

Vodniki protiturškega stališča v Kongresu se niso dali pregovoriti k nobenemu popuščanju in so končno v Domu s svojim stališčem prevladali. Republikanski vodniki v Kongresu so objavili, da bo predsednik Ford zakonski predlog z dodatkom o ukinitvi pomoči Turčiji vetiral.

Ker obsega predlog pravico podaljšanja uporabe denarnih sredstev za nekatere vladne ustanove, za poljedelsko tajništvo in za tajništvo za zdravstvo, prosveto in socialno skrbstvo, Kongres ni mogel prekiniti svojega zasedanja in omogočiti svojim članom povratka domov za volivno kampanjo.

Jutri bo Kongres skušal predsednikov veto preglasovati, pa je precej dvoma, če mu bo uspelo v obeh zbornicah dobiti za to dvotretjinsko večino. V takem slučaju bo treba izglasovati novo pooblastilo v obeh domovih za poslovanje zveznih ustanov na temelju izdatkov v lanskem proračunu. Tako se zasedanje Kongresa lahko zavleče skoraj do samih volitev 5. novembra.

Največji dohodek

District of Columbia, kjer je glavno mesto ZDA, ima povprečno največji dohodek na osebo letno.

Iz slov. naselbin

GARY, Ind. — Rojak Stanko Mrak, ki se je v zadnjih mesecih nekaj krati oglasil z zanimivimi "razmišljanji" v Ameriški Domovini, je moral v začetku meseca za nekaj časa v St. Mary Mercy bolnišnico. Želimo mu naglega okrevanja!

Obsežna nova ležišča olja odkrita v Mehiki

V Mehiki so odkrili v zadnjem času nova nahajališča olja, ki naj bi bila dvakrat obsežnejša od onih na Aljaski.

WASHINGTON, D.C. — V Mehiki ob obali Mehiškega zaliva v državah Tabasco in Chiapas so v zadnjem času odkrili obsežna nahajališča olja. Sodijo, da je v njih okoli 20 bilijonov sodov olja, ki ga je mogoče izčrpati. Količina je dvakrat večja od one na Aljaski ob Prudhoe zalivu in bi lahko krila večji del potreb ZDA poleg onih Mehike same.

Pravijo, da bo predsednik Ford govoril s predsednikom Echeverrio tudi o tem, ko se bosta 21. oktobra sestala na meji za krajše pogovore.

Če se Mehika odloči na za naglo in obsežno izkoriščanje novih nahajališč, bi v nekaj letih mogla povečati črpanje olja na nekako 2 milijona sodov dnevno. Tolikšna količina bi imela vpliv na splošno oskrbo z oljem in bi lahko pripomogla k znižanju cen tega. Mehika se med tem lahko odloči za počasnejše izkoriščanje na novo odkritega olja ali pa se pridruži Organizaciji izvoznic olja in pomaga ohranjati njegovo visoko ceno.

Mao ima hromo roko

MANILA, Filip. — Novinar E. A. Cruz od lista "Times Journal" je prišel do zaključka, da je iz posnetkov vladnih kitajskih fotografov mogoče jasno razvideti, da ima Mao desno roko hromo.

Gre za posnetke, napravljene v času obiska Mrs. Imelke Marcos, žene predsednika Filipinske republike, na Kitajskem pred par tedni.

Kongres izglasoval nov volivni zakon

Kongres je pretekli teden končal delo na zakonu o financiranju predsedniških in kongresnih volitev. Pričakujejo, da ga bo predsednik podpisal.

WASHINGTON, D.C. — Po dolgih razpravah in pogajanjih sta oba domova odobrila kompromisno besedilo zakonskega predloga o financiranju predsedniških in kongresnih volitev ter o izvajanju nadzora nad tem. Zakonski predlog je nastal kot posledica preiskav o Watergate zadevah.

Senat je bil za javno financiranje predsedniških in kongresnih volitev. Predstavniški dom pa je javno financiranje omejil le na volitev predsednika in podpredsednika, pa pristal na omejitev darov v volivni sklad posameznega kandidata za ene volitve na največ $5,000 za organizacije, $1,000 za posameznike.

Zakonski predlog predvideva poseben odbor, ki bo imel vso potrebno oblast za uspešno nadziranje izvajanja zakonskih določil. Važno je, da je omejil porabo finančnih sredstev tako za primarne kot za glavne volitve za predsedniške kandidate in za kandidate v Kongres.

Četudi je precej očitno, da bo novi zakon koristil bolj demokratom kot republikancem, ker so imeli zadnji vedno več denarnih sredstev na razpolago za volitve kot prvi, pričakujejo vendar, da bo predsednik Ford v Kongresu s tako večino izglasovani zakonski predlog podpisal.

Kong. Wayne L. Hays, demokrat iz Ohia, ki je vodil delo za sprejem novega zakona v Predstavniškem domu, je dejal svojim kongresnim kolegom: Če bi bili omejitve sprejeli pred dvemi leti, ne bi nikoli prišlo do Watergata.

Žena predsednika Forda v petek zapustila bolnišnico

WASHINGTON, D.C. — Mrs. Gerald R. Ford, ki je bila operirana na raku na prsih, se je pretekli petek po dveh tednih vrnila iz bolnišnice na svoj dom in se zahvalila za vse izraze sočutja, za dobre želje in bodrila.

Trdijo, da je njeno počutje tako dobro, da bo lahko spremljala predsednika na njegovi poti na Japonsko prihodnji mesec.

SAVDSKI KRALJ BO DELAL ZA ZNIŽANJE CEN OLJA

Včeraj je savdski kralj po daljšem razgovoru z ameriškim državnim tajnikom Kissingerjem dejal, da bo delal za znižanje sedanjih neznosno visokih cen olja. Kissinger se je po obiskih v Siriji, Jordaniji, Izraelu in Savdiji vrnil danes v Egipt, kjer je sedanje svoje potovanje po Srednjem vzhodu preteklo sredo začel.

KAIRO, Egipt. — Kralj Fejsal je dejal včeraj državnemu tajniku ZDA Henryju Kissingerju, da bo Savdska Arabija delala za znižanje cen olja skupaj z drugimi državami izvoznicami olja. Nekateri viri trdijo, da se Savdija že nekaj časa razgovarja tajno z Iranom o cenah olja in možnosti znižanja teh. O znižanju je ponovno govoril že tudi savdski oljni minister šejk Yamani, toda tokrat je spregovoril sam kralj Fejsal. Njegovo stališče je izrednega pomena, ker je Savdska Arabija največja izvoznica olja in ima za enkrat tudi največje znane rezerve olja v zemlji.

Kralj Fejsal se je razgovarjal z dr. H. Kissingerjem okoli eno uro in pol ter se je v glavnem strinjal s presojo mednarodnega položaja, ki jo je podal Kissinger v zvezi z neznosnimi cenami olja, ko svet stiska inflacija. Nadaljevanje te naj bi nujno vodilo v obsežen gospodarski zastoj, ki bi povzročil socialne nemire in verjetno politične spremembe v nekaterih ali celo večih državah gospodarsko razvitega sveta, pa tudi v državah na Srednjem vzhodu. Za te bi bila posebno nevarna vsaka krepitev komunizma in vpliva Sovjetske zveze na tem področju. Tako nevarnost je pred časom priznal že tudi šejk Zaki Yamani, Fejsalov oljni minister.

Ameriški poznavalci položaja v arabskem svetu mislijo, da utegne imeti pri razgovorih o cenah olja večji vpliv Alžirija, vodnica levičarske skupine držav izvoznic olja. Po njihovem mnenju ni mogoče računati na kako znižanje cen olja pred prihodnjim letom, verjetno ne pred prihodnjim marcem. Znižanje bi naj bilo okoli 1 dolar pri sodu olja, težko kaj več. Tudi tako malo znižanje bi prihranilo ZDA letno okoli 2 bilijona dolarjev pri nakupu olja v tujini.

Dr. H. Kissinger se je po razgovorih v Siriji, Jordaniji, kjer je kralja Huseina zagotovil, da bodo ZDA podpirale njegovo zahtevo po zastopanju Palestincev pri pogajanjih z Izraelom, in v Izraelu, kjer je dobil obljubo, da se bo Izrael pri naslednji stopnji razgovorov z Arabci umaknil dalje z v juniju 1967 zasedenega arabskega ozemlja, danes v Egipt na nadaljevanje razgovorov s predsednikom Sadatom.

V Izraelu je zastopnik vlade dejal, da so dobri izgledi za nova pogajanja med Izraelom in Egiptom po arabski konferenci na vrhu, določeni za kasneje ta mesec v Rabatu v Maroku. Taka pogajanja bodo vendar skrajno težavna, dosti težavnejša od onih lansko jesen.

Tudi H. Kissinger je v razgovoru v novinarji kazal optimizem glede možnosti novih razgovorov, pa dodal, da je očitno potreba s končno sodbo o tem počakati na uspehe razgovorov arabskih vodnikov v Rabatu, ki se bodo začeli 26. oktobra in predvidoma trajali 4 dni.

Moskva svari Kairo

Moskovska 'Pravda' je v obsežnem sestavku pretekli teden svarila Egipt pred povezovanjem z Zahodom na gospodarskem področju.

MOSKVA, ZSSR. — Uradno glasilo Komunistične partije ZSSR "Pravda" je pretekli teden ostro prijemala Egipt pred gospodarsko povezavo z Zahodom. Nova egiptska gospodarska politika, ki odpira deželo tujim gospodarskim vlogam in vplivu, "Pravdi" ni prav nič všeč. Posebej je zavrnila v preteklem maju odobreno politiko obnove po vojni prizadetih predelov Egipta s pomočjo privatnih tujih vlog. "Pravda" zagovarja osrednje vodeno obnovo pod državnim vodstvom in z državnimi sredstvi.

V Moskvi se boje, da bodo privatne gospodarske vloge v Egipt tega močnejše povezale z Zahodom in seveda tudi povečale zahodni vpliv v Egiptu v trajnejši obliki in za daljšo dobo.

Članek je izšel komaj štiri dni pred prihodom egiptskega zunanjega ministra v Moskvo. Njegov obisk je bil napovedan že za pretekli julij, pa je bilo na moskovsko željo odložen. Ismail Fahmy, ki se je pretekli teden razgovarjal z ameriškim državnim tajnikom Kissingerjem v Kairu, bo v Moskvi prosil za obnovo pošiljk orožja in nadomestnih delov zanj. Moskva je te pošiljke ustavila menda še lani, pa jih kljub ponovnim pozivom ni obnovila, vsaj ne v obsegu, kot bi Egipt to rad.

Iz Clevelanda in okolice

Slovenski jezik na Cleveland State University—

Z letošnjim jesenskim semestrom se je začelo na Cleveland State University redno poučevanje slovenskega jezika. Za novi program se je prijavilo 13 slušateljev in slušateljic. Vodnik slovenskega oddelka dr. Pavel Krajnik je bil imenovan za asist. profesorja, rev. J. Božnar pa za njegovega namestnika in pomočnika.

Druga obletnica—

Jutri, v torek ob sedmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojnega Marcella Lumperta ob drugi obletnici njegove prerane smrti.

Prva obletnica—

V sredo ob pol sedmih zjutraj bo v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojnega odvetnika Josepha Zormana ob prvi obletnici njegove smrti.

Visoka starost—

B. Jernej Hribar, 954 E. 144 St., je obhajal 12. oktobra svoj 93. rojstni dan. Čestitamo in mu želimo vse dobro, zlasti zdravja!

K molitvi—

Člani Društva Najsv. Imena fare sv. Vida so vabljeni jutri, v torek, zvečer ob 7.30 v Zakrajškov pogrebni zavod k molitvi za pok. člana Davida Telbana.

Seja—

Podr. št. 32 SŽZ ima v sredo ob 7. zv. sejo v SDD na Recher Avenue.

Haldeman in Ehrlichman bila za polno razkritje

WASHINGTON, D.C. — Haldeman in Ehrlichman sta v svojih predlogah zveznemu sodniku J. Sirici izjavila, da sta pozivala R. Nixona poleti 1972, naj razkrije "popolno in v celoti" vse okoliščine vloma v Watergate 17. junija 1972. V potrditev tega hočeta imeti R. Nixona za pričo pred sodiščem.

Med tem je prišla v javnost vest, da sta R. Nixon in J. Mitchell sprejela ponudbo pravosodnega tajništva, da ju njegovi odvetniki branijo pred sodiščem, kot je to običaj za bivše zvezne vodnike v zvezi z njihovimi uradnimi posli.

Dolgi nohti

KALKUTA, Ind. — Murai Aditja iz Kalkute se ponaša z najdaljšimi nohti. Vsi skupaj na levici merijo 140.9 centimetra, največji med njimi je dolg dobrih 30 centimetrov.

Dosedanji rekord je imel Rameš Šarma iz Delhija, čigar nohti na eni roki so bili dolgi 133,3 centimetra.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Porota za Watergate sodno razpravo je bila izbrana in nameščena, danes se začne razprava. Posebni tožilec L. Jaworski je v soboto izjavil, da je svoje delo končal in da bo 25. oktobra odstopil.

NEW YORK, N.Y. — Včeraj je umrl v Lenox bolnišnici 73 let stari Ed Sullivan, ki je dve desetletji vodil znan TV spored.

MONTGOMERY, Ala. — Štiri "črne musleme", ki so v soboto zasedli tukajšnjo radio postajo in proglasili "revolucijo", so obtožili umora.

PIČLA VOLIVNA ZMAGA BO OTEŽEVALA WILSONU VLADANJE BRITANIJE

LONDON, Vel. Brit. — Parlamentarne volitve pretekli četrtek so sicer prinesle pičlo večino delavski stranki, toda ji dejansko niso dale prepričevalnega polnomočja za izvedbo njenega volivnega programa. Od 635 poslancev jih ima delavska stranka v novem parlamentu 319, ko jih je v starem imela le 301. Konservativci jih imajo v novem 276, 20 manj kot v starem, liberalci 13, enega manj kot preje. Okrepili so se škotski nacionalisti za 4 na skupno 11, med tem ko so ulsterski protestanti dobili 10 poslancev, enega manj, kot so jih imeli.

Ker so vsi člani vlade tudi poslanci v parlamentu, bo vedno nevarnost, da bi bila vlada preglasovana, kadar bo kak minister v tujini ali pa pa bolan. To bo vladanje Wilsonu otežilo in ga pripravilo do tega, da bo moral prihodnje leto znova oklicati volitve. Naj le pri par nadomestnih volitvah njegova stranka izgubi, pa je šla njegova večina v parlamentu po vodi.

Harold Wilson je pozval vso deželo, naj se v tem težkem času strne okoli vlade, toda to verjetno ne bo trajalo posebno dolgo. Opozicija se bo oglasila, kakor hitro bo začel Wilson izvajati svoj strankarski program, ki zahteva podržavljenje novih gospodarskih panog, 51% udeležbe vlade pri podjetjih, ki bodo črpala olje izpod nahajališč pod Severnim morjem, in izstop Velike Britanije iz Evropske gospodarske skupnosti, če ta ne bo pristala na zmanjšanje sedanjih britanskih obveznosti v njej.

Glavna vladna naloga je boj z inflacijo, ki se bliža že letnemu povprečju 20%. Uvoz olja povzroča v zunanji trgovini obsežne primanjkljaje. Sredi leta so ti tri mesece zapored dosegli 1.3 bilijona dolarjev, v avgustu se je primanjkljaj zmanjšal na 754 milijonov, pa v septembru znova porastel na 888 milijonov. To je huda reč in Britanija za enkrat nima učinkovitega zdravila za njo, olje izpod Severnega morja ne bo še teklo v večjih količinah nekaj let. Treba je torej zategniti pas, porabo olja zmanjšati, kolikor se le da. Vprašanje je, če je britanska javnost pripravljena to storiti, če je voljna prevzeti na sebe nove žrtve.

Za uspešen boj proti inflaciji, ki je na prvem mestu vladnega dela, je nujno sodelovanje delavskih unij. S temi ima delavska stranka posebno 'socialno pogodbo', v okviru katere so se unije obvezale, da ne bodo zahtevale povišanja plač več kot enkrat v letu. V zadnjih tednih je prišlo do kršenja te pogodbe v Fordovih tovarnah, zato ni nihče prav prepričan, da bo "socialna pogodba" dolgo vzdržala.

Delavska vlada ima v načrtu izboljšati socialne ustanove in ugodnosti, kar pa bo pospeševalo inflacijski pritisk, ko je že tako prevelik. Zato mora na tem področju računati z odporom konservativne in liberalne stranke, ki sta zagovornici svobodnega gospodarstva in omejevanja javnega skrbstva od "zibeli do groba".

Wilson je obljubil ljudsko glasovanje v britanskem članstvu v Evropski gospodarski skupnosti. Napovedujejo, da bo to odlagal tako dolgo, da bo dosegel nekaj izboljšanj za Veliko Britanijo, pa nato te proglasil za "zadovoljive" in pozval Britance, naj glasujejo za njihovo odobritev in za članstvo Velike Britanije v Evropski gospodarski skupnosti.

Vedna nevarnost za poraz v parlamentu bo delavsko vlado prisilila k trezni, umirjenejši politiki na vseh področjih. Wilson se bo moral od levice, s katero je nastopal v volivnem boju, premakniti nekaj proti sredini, ne sme namreč pozabiti, da je za njegovo stranko in njen program glasovalo le 39.3% vseh volivnih udeležencev pri volitvah, kjer je udeležba v odnosu na one v preteklem februarju padla za 10%. Kakih posebno pogumnih in odločnih ukrepov od nove britanske vlade torej ne moremo pričakovati.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July
Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
• Združene države:
$23.00 na leto; $11.50 za pol leta; $7.00 za 3 mesece
• Kanado in dežele izven Združenih držav:
$25.00 na leto; $12.50 za pol leta; $7.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States
$23.00 per year; $11.50 for 6 months; $7.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$25.00 per year; $12.50 for 6 months; $7.50 for 3 months
Friday Edition $7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO
83 No. 166 Monday, Oct. 14, 1974

Južno krilo NATO negotovo

Ko se je pred četrt stoletja svobodna Evropa pod vodstvom Združenih držav povezovala v skupno obrambo pred sovjetsko nevarnostjo, je bila prva skrb zavarovati še svobodni del Srednje in Zahodno Evropo. Bili so časi, ko se je tudi Švica resno posvečala obrambnim načrtom, pa tudi pripravam. Vse je v onih letih le čakalo, kdaj se bo sovjetski valjar začel valiti proti Altantiku. Le redki so bili, ki v tako nevarnost niso verjeli.

Postopno se je organiziral NATO in postavil svoje obrambne sile ob železni zavesi, z ameriškimi enotami kot predhodnicami in mrtvimi stražami neposredno nasproti sovražniku. Ker je za temi silami stala mogočna Amerika z jedrskim orožjem, ki mu sovjetsko še ni bilo kos, se je svobodni del Evrope čutil dosti varen in je pri tem občutju gradil in obnavljal, kar je druga svetovna vojna uničila.

Pod varstvo NATO sta se zatekli tudi Norveška in Danska, ki sta obe čutili strahote druge svetovne vojne. Ti dve in Islandija z Atlantsko floto sta postali severno ali levo krilo obrambe, med tem ko ustvarja Portugalska zvezo z južnim ali desnim, ki sega od Italije preko Grčije in Turčije v Prednjo Azijo. Hrbtenico južnega krila predstavlja ameriška Šesta flota s svojim jedrskim strateškim orožjem. Ta ima svoja oporišča v Italiji in Grčiji, predvsem na otoku Kreti.

Do letošnje pomladi, ko je NATO obhajal 25-letnico, je bilo vse v redu in nikjer ni bilo čutiti kake posebne nevarnosti. Vojaški položaj za svobodni svet se je v Vzhodnem delu Sredozemskega morda celo zdel močnejši, odkar je Egipt odslovil sovjetske vojaške svetovalce in strokovnjake, pa odpovedal gostoljubje tudi sovjetskemu letalstvu in vojnemu brodovju na svojih letališčih in v svojih pristaniščih. V NATO so bili kar dobre volje, prav tako tudi v Washingtonu. Vojaški prevrat na Portugalskem v aprilu so vzeli na znanje skoraj z veseljem in upali, da se bo Portugalska vrnila v krog svobodnih demokratičnih držav.

Nekaj časa je zgledalo vse dosti v redu, Portugalska se je odločila priznati neodvisnost svojim pokrajinam v Afriki in uvesti doma demokratičen političen red. Počasi je postajalo očitno, da levica krepi svoje položaje in da utegne prevladati, ko se je desnica, prestrašena po vojaškem prevratu, umaknila s pozorišča, sredina pa nima prave povezanosti in trdnosti. Tiho trenje in merjenje moči se je za enkrat končalo z zmago levice, ko je potisnila predsednika republike gen. Spinolo z njegovega položaja. Ob svojem odstopu je v govoru preko radia in televizije svaril deželo pred novo nasilno vlado, pred novim suženjstvom.

Vlada v Lizboni se še ne čuti dovolj trdna, zato hoče vsaj za enkrat ostati v NATO. Napovedala je, da bo sklenila z ZDA dogovor o podaljšanju rabe njihovih oporišč na Azorih.

Italija je bila vedno dvomljiv člen v obrambi NATO zaradi izredno močne politične levice, zlasti komunistov, ki jih podpira in za nje glasuje preko ena četrtina vseh volivcev. Sedaj je Italija znova v hudi vladni krizi, ko se komunisti prizadevajo za vstop v vlado. Da bi to dosegli, ponujajo krščanskim demokratom "zgodovinski kompromis" in so izjavili, da nimajo nič proti temu, da Italija ostane v NATO, ker da je to del današnje "stvarnosti". Kljub vsem lepim besedam italijanskim komunistom nihče prav ne zaupa, ne domača italijanska javnost, še manj pa NATO.

Italijanska šibkost je posebno važna, ker je Italija soseda Jugoslavije, komunistične države, ki je za sedaj 'neuvrščena", pa nihče ne ve in ne upa napovedati, kako dolgo bo to ostala. Pojava satelitsko-sovjetskih čet ob Soči in na Tržaškem Krasu bi verjetno močno oslabila italijansko pripravljenost za odpor, če jo ne bi naravnost uničila.

Ciprska kriza je Grčijo tako zadela, da se je umaknila iz vojaškega dela NATO in ustvarila v južnem krilu široko vrzel. Četudi je grški izstop nerodna reč, vendar ni usoden, ker nihče ne verjame, da bi Grčija prešla na sovjetsko stran. Nasprotno, v Atenah namigavajo, da so se pripravljeni vrniti v vojaško zvezo, če le zavezniki posredujejo za rešitev ciprske krize v obliki kompromisa, ki bi upošteval grška stališča in zahteve. V Atenah so pokazali, da trenutno ne mislijo postavljati na dnevni red vprašanja ameriških vojaških oporišč v Grčiji.

Vse to je lepo in v redu, tako bo tudi ostalo, če bo pri volitvah 17. novembra Karamanlis s svojo "Novo demokracijo" odločno zmagal in si zagotovil trdno večino v parlamentu za prihodnja leta. Če bo levica izšla iz volitev močna četudi ne bi dobila večine, se utegnejo zadeve v Grčiji obračati neugodno za NATO.

Državni tajnik H. Kissinger se je ob nastopu ciprske krize "nagibal na turško stran", trdijo Grki. Morda imajo do neke mere prav, toda nenadno je postal položaj negotov tudi v Turčiji. Vlada Ecevita je zašla v spor s konservativno stranko "narodne rešitve", ki je islamsko fanatična in nacionalistična v taki meri, da se je Ecevit odrekel sodelovanju z njo. Poskus sestaviti vlado s Stranko prava je tudi propadel. Ecevit je upal, da bo mogel z odstopom vlade izsiliti nove parlamentarne volitve, pri katerih je bil prepričan, da bi dosegel zmago, če bi se vršile v prihodnjih par mesecih. Večina parlamenta tako rešitev krize odklanja.

Tako je celotno južno krilo NATO negotovo prav v času, ko prehaja arabsko-izraleski spor v novo krizo.

BESEDA IZ NARODA

Sv. Trojica v Slovenskih goricah v popravilu

Sv. Trojica v Slovenskih goricah

CHICAGO, Ill. — Srečno sem se vrnil z ženo Ivanko z obiska domačih krajev. Z veseljem sem izročil denar, katerega smo nabrali rojaki od Sv. Trojice in sicer: Lojze Ferlic, Ernest Majhenič in podpisani. Darove je sprejel tamkajšnji župnik p. Ildefonz Langerholc. Vsem darovalcem pošilja iskreno zahvalo in pozdrav.

Osebno sem se prepričal, kako dobrodošla in potrebna je naša pomoč. Ponovno sem začel nabirati in hvala Bogu — ne zaman. Seznam teh darovalcev sem priključil temu dopisu. Denar iz prve nabirke je p. Ildefonz določil za pozlatitev "božjega očesa" nad pročeljem med zvonikoma in pozlatitev številk in kazalcev na pročelni uri. Na danes objavljeni sliki cerkve Svete Trojice vidimo, kako jo obnavljajo. Za prvim zvonikom je prišel na vrsto že drugi in potem, če Bog da, bo prišel še tretji. G. župnik mi je povedal, da gredo zidarska dela hitro naprej, le veliki odri vzamejo mnogo časa in mnogo stanejo. Odri morajo biti narejeni po načrtu in na zahtevo oblasti. Cerkev je bila zelo potrebna obnove in vsako čakanje "na boljše čase" brez pomena, ker je denar vedno manj vreden. Farani zelo pomagajo finančno in dajejo vsak dan zastonjsko delovno moč. Tudi prinašajo hrano in pijačo za delavce. Vsakega nabiralca za popravilo cerkva v domovini razveselijo prijazna pisma darovalcev. G. Lojze Ferlinc v Clevelandu je prejel takega iz Connecticuta:

Cenjeni!

Ameriška Domovina je meseca maja prinesla članek: Klic od Svete Trojice v Slovenskih goricah. Ker sem moral takrat iti na težko operacijo, se oglašam zdaj (8. avg. 1974), da ne bo prošnja "klic vpijočega v puščavi". Kdor prosi, sladka usta nosi. Spominjam se, da smo mali z materami romali iz Prekmurja in zagledali tri visoke zvonike cerkve Svete Trojice in smo iz srca zapeli še danes nepozabno pesmico:

"Oh Sveta Trojica,
podaj mi roko,
mi radi bi prišli
gor v sveto nebo."

Želim dosti darovalcev za cerkev. Sprejmite lepe pozdrave in Bog Vas živi!

Joseph Bojnec

Imena darovalcev v naši drugi nabirki:

$50: Mr. in Mrs. Anton Šuta, Cicero, Ill.

Po $25: Mrs. Gizella Hozian, Skokie, Ill.; Mrs. Anna Strmec, Sheboygan, Wis.

Po $20: Družina Muršec, Milwaukee; Mr. in Mrs. Joseph Bojnec, Conn.; Mr. John Kuri, Conn.

Po $10: Mr. Anton Rozman, Joliet; Mr. in Mrs: Jože Virant, Chicago; Miss Josephine Mokorel, Chicago; Mr. in Mrs. Anton Gaber, Chicago; Mr. in Mrs. Lojze Gregorič, Chicago; Mr. in Mrs. Frank Zupančič, Chicago; Mr. in Mrs. Frank Bilban, Waukegan.

Po $5: Mrs. Gertrude Logonder, Chicago; Mr. in Mrs. Stane Simrayh, Lemont; Mr. in Mrs. Jože Ornik, Milwaukee; Mr. in Mrs. Frank Mernik, Milwaukee; Mr. in Mrs. Vinko Rozman, Cleveland; Mr. in Mrs. Joe Zelenik, Cleveland; Mrs. Anna Horvath, Conn.

$2: Mr. in Mrs. Frank Čepon, Joliet.

Po $1: Mrs. Bernarda Rozman, Joliet; Mrs. Čepon, Joliet; Mr. John Lukman, Conn.

Vsem prisrčna zahvala!

Še bom nabiral naprej! Spoznal sem, kako je potreba velika in kako so domači farani, naši sorojaki hvaležni za vsak najmanjši dar. Še prav posebno se priporočam in trkam na dobra srca Prekmurcev!

Anton Šuta
2107 So. 56 Court
Cicero, Ill. 60650

—o—

Na veselico "Ljubljane"

EUCLID, O. — Klub Ljubljana prireja veselico s plesom v nedeljo, 20. oktobra, v dvorani Slovenskega društvenega doma na Recher Avenue. Članstvo kluba in njegovi prijatelji so vabljeni, da si v naprej preskrbijo vstopnice, da bomo vedeli, koliko pripraviti za večerjo.

Postrežba bo dobra, kot vedno, prav tako bo dobra in okusna tudi večerja, ki jo bo pripravila znana kuharica Mary Dolšek. Poskrbljeno bo tudi za dobro godbo, da bo ples živahen.

Za vstopnice kličite predsednico Kristino Kovach, tel. 481-0205, ali pa tajnico Štefi Koncilja, tel. 451-1876.

Na svidenje v nedeljo, 20. oktobra!

Štefi Koncilja

—o—

Spet bomo imeli goste

CLEVELAND, O. — Slovenci nismo samo pevci, marveč tudi igralci. Žal pa, da nam v zdomstvu najbolj primanjkuje režiserjev. Vse drugo imamo: lepe dvorane s še kar zadovoljivo opremljenimi odri, igralcev tako rekoč na pretek, manjkajo nam pa režiserji; podobno kot za telovadbo telovadni učitelji ali za pevske zbore sposobni pevovodje. Pa se je v sosednjem kanadskem Torontu našel mož-mladinoljub, rojak, organist M. Ulčar, ki se je z vso ljubeznijo lotil odrskega dela še posebej med tamkajšnjo slovensko ljudsko-šolsko mladino. In, hvala Bogu, s svojimi mladimi igralci je odlično uspel, tako da se je sedaj njegovo mladinsko dramatično društvo "Mladinski glas" odločilo priti gostovat k nam v Cleveland.

Gostovat pridejo drugo nedeljo, 27. okt. t.l. Obrnili so se na vidovsko Slovensko šolo, da jim pri tem pomaga. Odbor staršev in učiteljstvo šole pri Sv. Vidu je z veseljem sprejelo njihovo ponudbo. Nastopili bodo ob treh popoldne v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Nad trideset fantičev in dekličev bomo videli nastopiti v Bevkovi mladinski igri "Bedak Pavlek". S to igro so namreč izredno dobro uspeli, ko so jo malo pred koncem lanskega šolskega leta podali na odru farne dvorane v župniji Matere božje s čudodelno svetinjo. Z njo bi sedaj radi razveselili tudi nas Clevelandce, posebno pa še našo tukajšnjo slovensko mladino. To bi radi še posebej navdušili, naj bi se tudi ona začela bolj uveljavljati na odru s slovensko igro, pesmijo in besedo.

Rojaki in rojakinje, zlasti pa slovenski starši v Clevelandu, sprejmimo ne samo z odprtimi rokami, marveč v prvi vrsti tudi z odprtimi srci torontsko slovensko mladino. Z bogato udeležbo pri igri pokažimo v dejanju, da slovensko mladino resnično ljubimo in da smo voljni zanjo sprejeti, če je treba, tudi največje žrtve, da ohrani svoj prvi veliki dar, ki ga je sprejela od svojih mater: naš jezik, našo slovensko besedo. Vstop za mladino je k igri prost, odrasli pa bomo plačali po $2.50 od osebe.

Janez Sever

—o—

Častnik

INDIANAPOLIS, Ind. — Jezuitski pater Hunold pripoveduje v svoji knjigi o častniku, ki je kljub težavni vojaški službi ostal poštenjak, ne da bi storil smrtni greh. Na vprašanje, kako mu je bilo to mogoče, je častnik povedal tole:

"V svojih mladih letih sem bil gojenec kraljevega zavoda v Parmi. Najbolj mi je ostal v spominu zlati nauk zavodskega duhovnika, ki je večkrat poudarjal: 'Fant, Bog te vidi!' Mnogovrstne nevarnosti so me nadlegovale, motili so me notranji boji in mikale skušnjave. Toda vselej me je rešila ta misel: 'Fant, Bog te vidi!'

Včasih sem si mislil: Če bi bil zraven mene moj vladar in gospodar, bi si kaj grešnega ne upal dovoliti. Toda moja dejanja vidi in opazuje še neprimerno večji vladar, Gospod. Za vse na svetu ne smem storiti kaj nečastnega!"

Janez Kovačič

—o—

Berač

Berač odpre vrata in reče: "Najponižnejše prosim za mili dar." Gospod v hiši pa ga zavrne: "Ne dam nič. Pride preveč nevrednih." Nakar se odreže berač: "Potem daste pač vsakemu toliko, kolikor meni."

Še o Gallusovem gostovanju

WICKLIFFE, O. — Naslednja postaja na pevskem gostovanju po Ameriki je bil Lemont pri Chicagu, kjer je Gallus podal 1. septembra ob 5. uri popoldne koncert v gimnazijski dvorani slovenskih šolskih sester ob udeležbi več kot 700 poslušalcev. Koncert je bil pod pokroviteljstvom Slovenske Ženske Zveze, podružnice iz Chicaga. Na koncert so prišli rojaki iz bližnjih in daljnjih naselij, celo iz oddaljenega Milwaukeeja. Navdušenje poslušalcev je bilo nepopisno. Celotni koncert je napravil na prisotne nepozaben vtis.

2. septembra, na Delavski praznik, dopoldne so koroški gostje obiskali grob pokojnega ljubljanskega škofa, velikega koroškega rodoljuba dr. Gregorija Rožmana in ob njem zapeli tri pesmi: Rož, Podjuna, Zila,... Nmav čriez jizaro,... in žalostinko Gozdič je že zelen. G. Sticker je po kratkem uvodu podal besedo g. Zaletelu, ki se je v lepih besedah spomnil pokojnega škofa.

Nato so se Gallusovi pevci odpeljali na ogled zanimivosti mesta Chicaga. Ogledali so si Planetarium in se nato povzpeli na vrh J. Hancock nebotičnika, ki je ena najvišjih zgradb na svetu, a deževno vreme je nekoliko motilo razpoloženje in razgled po mestu. Kosilo je bilo pripravljeno v neki restavraciji v mestu. Med vožnjo z avtobusom so si ogledali središče Chicaga, slovensko naselbino in cerkev sv. Štefana ter glavni urad Slovenske Ženske Zveze na Cermak Rd. Popoldne je bila celotna Gallusova skupina povabljena na prigrizek in kozarček v nekemu koroškemu rojaku, ki je lastnik restavracije v Chicagu.

Čas je bil zelo pičlo odmerjen, zato so se drugo jutro, 3. septembra, takoj po sv. maši koroški pevci poslovili od ameriških Brezij in se odpeljali nazaj proti Clevelandu, kamor so dospeli okoli 7. ure zvečer.

Drugi dan, 4. septembra, je bil prost dan. Po daljšem jutranjem počitku, ki so ga vsi pošteno potrebovali, je vsak gostitelj skušal nuditi gostu v preostalem delu dneva to, kar si je vsak najbolj želel. V kolikor je znano, so si razne skupine ogledale Blossom Music Center, Borromeo semenišče, nekateri so šli na Rock Concert v clevelandski stadion, drugi pa v restavracijo "Top of the Town", odkoder so slikali in imeli krasen razgled nad mestom. Obiskovali so razne trgovine ter nakupovali spominke in darila za svoje drage.

V četrtek, 5. septembra, dopoldne so si koroški pevci ogledali mesto Cleveland. Zvečer je bil velik družabni večer v šentviški dvorani za pevce in clevelandske Slovence. Pevci so bili gostje Štajerskega in Belokranjskega kluba. Po okusnem prigrizku je sledil spored. Ta večer smo si zamenjali vloge, a to seveda samo za kratek čas: koroški pevci so sedeli med poslušalci in sledili programu, ki je bil njim posvečen.

Večerni program je spretno vodil g. inž. Franček Gorenšek, ki ga je otvoril s sledečim besedilom našega pisatelja Karla Mauserja:

"Kaj je pesem? Govorica naše domače zemlje. Iz nje diha grenkost pelina, sladkost in zdravje bezga, melise in mete, ki so rastli v vseh naših garteljnih, širokost gozdov in polj, preprostost travniških rož, od marjetk do marijinih laskov.

Preproste so besede, neučene, toda v pesmi — v tej čudoviti govorici zemlje — privro iz osrčja tudi čustva rodov pred nami, ki so ljubili, hrepeneli, trpeli in se veselili kakor mi in ta povezanost je moč, ki je nihče ustaviti ne more.

To je pesem. Sila ljubezni, ki povezuje!"

Nato se je g. Gorenšek obrnil proti koroškim pevcem in med drugim dejal: "Ker sem sam pevovodja velikega po številu vsaj, pevskega zbora Korotan, vem, koliko dela, truda in žrtev ste vložili v vaš koncert. Vaš zbor ima velike in zavidljive talente. Naj omenim tu samo dva:

Vaš pevovodja prof. Jožko Kovačič je v treh letih, odkar vas vodi, dokazal, da je trdno podkovan v vseh zahtevah dobrega dirigenta; poleg tega mu je Bog dal še krasen glas. Vem, da vaš ustanovitelj, pokojni dr. France Cigan, mirnejše počiva, ker vidi, da ste v dobrih rokah. Bodite veseli in ponosni na Jožkota Kovačiča, z njim na čelu imate še veliko bodočnost!

Drugi talent, ki ga imate, je vaš solist g. Janez Kampuš. Mislim, da je občinstvo jasno pokazalo, kako je njegov čudoviti glas osvojil vsa naša srca. Vsi pa, kot posamezniki in kot zbor, ste pokazali visoko stopnjo dovršenosti, sigurnosti, discipline in ubranosti, ki so najvidnejše odlike nadpovprečnega zbora!

K uspehu vsakega zbora ogromno pripomorejo tudi požrtvovalni odborniki. Tu naj omenim samo vašega predsednika, častitega g. Petra Stickerja in pa vašo blagajničarko gospo Marico Tischlerjevo. Vsi Gallusovi pevci se strinjajo, da brez nje ne bi bilo Gallusove turneje!

Nato je g. Gorenšek še enkrat v imenu vseh clevelandskih Slovencev čestital Gallusovim pevcem k uspehu in se zahvalil, da so se odzvali našemu vabilu. Dodal je še eno prošnjo in eno željo: "Nadaljujte vaše pevsko udejstvovanje v slavo in dobrobit vaše ljubljene zemlje — slovenske Koroške in vseh Slovencev sploh, bodisi doma, v zamejstvu in v tujini." Izrazil je tudi skrito željo, da bi nas koroški zbor kaj kmalu spet obiskal.

G. Jožko Kovačič se je prisrčno zahvalil vsem Slovencem, nato sta mu gospa Slavica Turjanski in gospa Olga Mauser vsaka izročila šopek rdečih nageljev, prva v imenu Štajerskega, a druga v imenu Belokranjskega kluba. Tedaj se je g. Kovačič prav prisrčno zahvalil Štajerskemu in Belokranjskemu klubu, se obrnil proti občinstvu in dejal: "Želja vseh pevcev je, da bi z vašim dovoljenjem smeli podariti en šopek n a š e m u dragemu koroškemu prijatelju, pisatelju g. Karlu Mauserju s srčno željo, da bi čimpreje okreval". Zavladal je zelo intimen trenutek, potem je vsa dvorana vstala in z dolgim ter navdušenim ploskanjem odobravala Kovačičev namen.

Kot prvi so ta večer nastopili "Mladi harmonikarji" pod vodstvom g. Rudija Kneza in lepo odigrali nekaj lepih slovenskih melodij. Sledili so jim "Slovenski fantje", ki so zelo ubrano zapeli tri pesmi. G. Jože Melaher, predsednik zbora, je z lepimi besedami pozdravil goste. V naslednji točki sta g. Srečko Gaser in g. Ivan Jakomin, Slovencem v Clevelandu že dobro poznana komika, na šaljiv način podala Prešernovo "Lepo Vido" v slovenščini, francoščini, nemščini in ruščini. Pevski zbor "Srake" se je trudil na vse načine, da bi pod taktirko "dirigenta" Srečka Gaserja doprinesel tudi svoj delež k skupni stvari. V zaključni točki je Gallus zapel tri pesmi. Za ples in zabavo po sporedu so igrali "Veseli svatje".

V petek, 6. septembra, zjutraj so se Gallusovi pevci odpeljali na gostovanje k našim slovenskim bratom v Toronto v Kanadi. Po ogledu Niagarskih slapov so se ustavili na kanadski strani v bližini slapov in si ogledali "Marine Land", katere lastnik je Slovenec, po rodu Štajerc, doma iz Slovenskih goric. V Hamiltonu, kjer je bilo pripravljeno kosilo, so dospeli z zamudo.

(Konec jutri)

Lojze Burjes

Osem minut...

EUCLID, O. — Bral sem, pa bo se gotovo ni zgodilo v Jugoslaviji, kjer je zabranjeno, da bi se duhovnik posluževal radia in televizije za širjenje krščanske misli. Takole je bilo natisnjeno:

V soboto zvečer je sedela v baru pred televizorjem vesela družba in zanimivo sledila zabavnemu filmu. Po končanem filmu je ob enajstih napovedovalka naznanila nedeljsko misel. "Ljubica, kar zapri aparat. Sedaj bo osem minut govoril duhovnik," je nekdo rekel natakarici. "Ta nima kaj povedati!"

Duhovnik je že začel govoriti in televizor je bodisi zaradi radovednosti nekaterih ali zaradi brezbrižnosti nagovorjene "ljubice" ostal odprt.

Gospodnje in gospe!

Poglejte za trenutek na svoje ure. V teh osmih minutah naše oddaje bo umrlo okoli osem tisoč ljudi. Na tisoče drugih leži Bog ve kje na operacijskih mizah v globoki omami. Na milijon se jih na svojih ležiščih prevetava lačnih, ker zaradi nevšečine ves dan niso ničesar uživali. Drugi zopet trpe v ječah. Nekateri prav ta trenutek obupavajo in kujejo najtemnejše načrte proti svojemu življenju ali življenju bližnjega. Zlorabljena dekleta iščejo brezvestne ženske, da bi se znebile nedolžnega življenje, ki so ga spočele pod svojim srcem. Ob tej uri hlamljajo tatovi v blagajne in pohotneži skrunijo ženska telesa.

Rekli boste: Kaj nas to briga. To je stvar države, stvar varnostnih ustanov. Končno pa kaj moremo mi tu storiti?

Ne nameravam vam odpreti vaših denarnic, pač pa samo vaša srca.

Pomislite na bolnike! Imamo lepo moderne urejene bolnice in vendar je mnogo bolnikov, ki so obsojeni na osamelost. Morda njih celo vaši najdražji trpijo zapuščeni. Tu lahko pomagate: z tolažilnim pismom, z ljubeznivim obiskom, da darujete kakšno knjigo. Ste sploh kdaj mislili na to?

In potem pijanci. Samo v našem mestu je okoli štiri tisoč pijancev, to se pravi štiri tisoč mater in žena, ki jokajo in obupujejo, štiri in več tisoč otrok, ki preklinjajo očeta. Med njimi je morda tudi vaš tovariš iz mladih let, vaš brat v Kristusu. Recite mu kakšno dobro besedo! Ob plačilnem dnevu ga primite za roko in peljite domov. Potrebujemo štiri tisoč in več vidnih angelov varuhov za te nesrečne brate.

Revni in zapuščeni otroci. V naši deželi se mora že vsak četrti otrok odpovedati enemu ali drugemu roditeljev zaradi neurestobe zakoncev. Otrok potrebuje ljubezni in toplega družinskega ognjišča. To ni samo nauk vere, temveč zahteva narave. Otrok, ki je brez ljubezni, kaj lahko zaide na zločinska pota. Ne govorite, da tu ni mogoče ničesar storiti. Branite družino in zakonsko zvestobo, rešujte zakonske brezdomce, podpirajte domove za zapuščene otroke.

Mirno sedite pred zaslonom in se pripravljate, da boste čim udobneje preživeli nedeljo, v kateri boste počivali, se razveselevali in sedli k obloženi mizi. Toda ne pozabite, da milijon ljudi nima niti skorjice kruha. Pri nas ljudje umirajo za boleznimi. Ti izvirajo iz prenapolnjenih žetodcev, v Aziji, Afriki in Južni Ameriki pa jih tisoče umira od gladu. Pomagajte lačnim! Če bi dali zanje v denarju samo tisti kruh in živež, ki ga vaši, vsega presiti otroci objestno zmečejo na smetišče, bi lahko rešili marsikatero življenje.

Ali vam po vsem tem moram voščiti lahko noč? Če niste čez dan storili ničesar, da bi olajšali bedo bližnjega, ne morete imeti mirne in lahke noči. Ne pozabite! Med tem ko vi spite na udobnih blazinah v toplih, lepih sobah, milijoni nimajo, "kamor bi položili glavo" in prezebajo od mraza.

Ne legajte kot živali. Spomnite se, kar uči vera: da smo vsi bratje v Kristusu, odkupljeni z isto rešnjo krvjo.

Kjerkoli bivajo taki — pravi koncil —, ki nimajo hrane ali pijače, obleke, stanovanja, zdravil, dela, pouka in sredstev, ki so potrebna za človeško življenje; taki, ki jih mučijo nadloge ali bolezni, ki so v izgnanstvu ali v ječah, povsod jih mora krščanska ljubezen iskati, najti, zanje hitro preskrbeti in jim na primeren način pomagati. Ta dolžnost veže predvsem posameznike in narode, ki živijo v blaginji. Da bo ta dobrotljivost vzvišena nad vsak dvom in se kot taka izkazala, je treba v bližnjem gledati božjo podobo, po kateri je ustvarjen, in Kristusa Gospoda, kateremu je resnično dano, karkoli se da potrebnemu. Z globokim čutom za človečnost je treba spoštovati svobodo in dostojanstvo osebe, ki prejema pomoč. Čistosti namena ne sme omadeževati iskanje kakšne lastne koristi ali želja za gospodovanjem. Najprej je treba zadostiti zahtevam pravičnosti, da se ne bo delilo kot dar ljubezni to, kar je dolžnost dati iz pravičnosti (L 8, 3-5).

In imaš program? Ne boste gledali ne velesejma ne filmskega festivala ne modnih manekink. Kamera je našla otroke, ki upirajo v vas od malarije rumene oči... Prvikrat vas povezujem z naselji gobavcev... In to je dom zavrženih otrok, otrok brez staršev, ki potrebujejo vaše pomoči... Ne pustite, da bi vasi ti trpini kdaj morali tožiti pred večnim Sodnikom, da o njihovi bedi niste ničesar vedeli in v svojem obilju niste hoteli pomagati.

Sedaj lahko zaprete vaše aparate. Prosim pa ves, da ne zaprete svojih src. Pomagajte, dokler je čas in dokler lahko pomagate. Vera brez del je mrtva.

Če hočete pomagati in samo tedaj, če v resnici hočete, vam voščim lahko in mirno noč.

*

Julien Green je zapisal: "Če bi mi brezverci videli kristjana, ki v resnici živi po svoji veri, bi nas to gotovo spravilo na kolena. Poznal sem tri ali štiri v svojem življenju in nič več. Resnično veren kristjan je pojav, ki nam da misliti. Ob njem se človek čuti majhnega, lahkomiselnež se ustraši sebe, v mlačni duši se nekaj zgane."

Če kristjan v resnici živi po Kristusovem evangeliju, je njegovo življenje za neverne evangelij, ki se mu ne morejo ustavljati. Nevernost — vernikov — je danes največja ovira za spreobrnjenje nevernikov. "Preveč je v naših cerkvah brezvercev," pravi kardinal Saliege, "da bi še naša vera mogla biti vabljiva in zapeljiva za nevernike."

Današnje brezverstvo je v veliki meri sad odpora proti potvorjenemu krščanstvu. Pravi brezverec — pravi Evely — ni tisti, ki pravi, da ni Boga, marveč tisti, ki veruje, da ga Bog ne more spreobrniti in poboljšati. V taki veri pa brezverce utrjujejo slabi grešni kristjani, ki so dopustili, da je njihova vera ostala mrtva in brez del, ali pa so jo celo omadeževali z grehi. (Izvleček iz knjige "Življenje in vera", str. 58-61.)

*

Naj bi na to razmišljanje pritegnilo k sodelovanju z MZA — Catholic Mission Aid Association — da bi se pridružili kot člani (s 25c mesečne ali $3 letne članarine), s tem se odzvali, da razumete klic po pomoči. Tudi že danes opozarjam, da omenjena akcija, ki tesno sodeluje s slovenskimi misijonarji(-kami) prireja v nedeljo, 17. novembra, ob 3. popoldne v šolski dvorani Marije Vnebovzete "card party" v ta namen. Prosimo odziva!

M. T.

KOLEDAR
društvenih prireditev

OKTOBER

19. — DSPB TABOR priredi jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Večerja in ples. Igrajo Veseli Slovenci. Začetek ob 7.30.

19. — Klub nevburških slovenskih upokojencev priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St.

20. — Občni zbor Slovenske pristave.

20. — Klub Ljubljana priredi večerjo s plesom v SDD na Recher Avenue.

20. — Jesenski koncert Glasbene Matiče v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

27. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete pripravi kosilo.

27. — Skupina "Mladi glas" iz Toronta poda igro 'Bedak Pavlek" v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob treh popoldne.

29. — Podružnica št. 14 SŽZ priredi ob 7. zvečer "card party" v Euclid Club House na Lake Shore Blvd.

NOVEMBER

2. — Štajerski klub priredi svoje martinovanje v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 7. zvečer.

9. — Slovenski dom na Holmes Avenue slavi 55-letnico obstoja.

9. — Belokranjski klub priredi MARTINOVANJE v SND na St. Clair Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

17. — Misijonska znamkarska akcija — CMA priredi v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti ob treh popoldne "card party".

17.—Pevski zbor Jadran priredi Jesenski koncert s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Igral bo Ed Rodnick orkester.

24. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani.

22.-23.-24. — Jesenski dnevi pri Sv. Vidu.

24. — Dawn Choral Group SŽZ poda svoj letni koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue v Euclidu. Začetek ob 4. popoldne.

DECEMBER

15. — Društvo sv. Južefa št. 169 KSKJ ima popoldne ob 3. božičnice v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

31. — Slovenski delavski dom na 15335 Waterloo Rd. priredi Silvestrovanje.

JANUAR 1975

11. — Slovenski športni klub priredi svoj letni ples z večerjo v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

18. — "Pristavska noč" v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

Marec

9. — Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu priredi svoj vsakoletni zajtrk s klobasicami in omletami (Pancake and Sausages) v farni dvorani sv. Vida, od 8. zjutraj do 12.30 popoldne.

APRIL

5. — D.S.P.B. TABOR priredi spomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Večerja in ples. Igrajo Veseli Slovenci. Začetek ob 7.30.

JUNIJ

26.-27.-28.-29. — Poletni karneval in bazar pri Sv. Vidu.

13. - 14. - 15.—Z.D.S.P.B. TABOR preredi spominsko proslavo 30. obletnice pokolja slovenskih domobrancev in četnikov na Slovenski pristavi.

VESTI IZ SLOVENIJE

Pri Ptuju so odkrili lončarske peči — stare okrog 4,000 let

Letošnja odkritja ptujskih arheologov znova potrjujejo mnenja strokovnjakov, da je Ptuj s svojo okolico edinstvena "odprta knjiga zgodovine", saj doslej odkrite najdbe izpričujejo zgodovino izpred 4,000 let do danes, del obraza naše zgodovine, ki ga ponekod zakriva le dobra ped zemlje.

"Naše delo je podobno tavanju slepca," v smehu pripoveduje od sonca ožgani arheolog Blagoj Jevremov. "Včasih najdbo zgrešimo le za 5 centimetrov, pa je obsežno delo zaman. Letos smo imeli srečo."

Skupina delavcev pod vodstvom Jevremova in mladega preparatorja Stanka Gojkovića že nekaj tednov previdno odkriva v Rabeljčji vasi odkrite lončarske peči starih Rimljanov. Dve izmed teh je že pred dobrimi petdesetimi leti odkril ptujski notar in strasten amater arheolog Viktor Škrabar. Po odkritju je peči sondiral, vendar vseh teh petdeset let ni bilo nikoli denarja za podobno odkrivanje.

Ob gradnji stanovanjske soseske je na grozo arheologov 12-tonski buldožer pri odkrivanju vrhnje zemeljske plasti zapeljal na neznan opečni zid. Arheologi so takoj ustavili nadaljnja dela in ugotovili, da gre za stare lončarske peči. Poleg peči, zdaj so odkrili že štiri, so našli obilo lojenk in druge dragocene keramike. Ugotavljajo, da so bile peči kurjene od zunaj in da gre za obsežno obrt v prvem, drugem ali tretjem stoletju po Kristusu.

Rabeljčja vas, v bistvu je to predmestje Ptuja, skriva še marsikatero vrednost. Žal pa tudi zdaj ni dovolj denarja za nadaljevanje dela, ki ga je po Škrabarju načela arheologinja Zorka Šubič. To območje bi naj zazidali z vrstnimi hišami kolektiva Tovarne glinice in aluminija iz Kidričevega. Ker pa celotni kompleks še ni preiskan, morajo graditelji čakati, kar povzroča nemalo slabe volje.

Na skoraj enak način so prišli ptujski arheologi do najdbe v Ormožu. Na območju današnje Mestne grape, kjer so bila že opravljena dela izkopavanja od leta 1955 pa do 1962, ki jih je vodila arheologinja dr. Bernarla Perc, so ob gradnji neke stanovanjske hiše naleteli na fragmente starin. Presenečeni arheologi so ugotovili, da je pod ostanki rimske kulturne plasti v resnici sled stare prazgodovinske (Halštatske) naselbine. Po štirimesečnem delu so arheologi odkrili najlepše ohranjeno prazgodovinsko naselbino na območju Evrope. Današnja Mestna grapa je bila v resnici nasip te prazgodovinske naselbine ljudstva.

V naselbini so odkrili 24 grobov, v katerih je bila vrsta dragocenih predmetov, od bronastih sulic, sekire, noža in zapestnic do posode. Poleg grobov so odkrili tudi stanovanjsko jamo iz neolitskega obdobja, kar potrjuje, da je bil Ormož naseljen že 4,000 let pred Kristusom. To najdišče je edino v Sloveniji, ki ima poleg naselbine tudi grobišče. S to najdbo je pojasnjen tudi izvor izredno lepo ohranjenega bronastega noža, ki ga je neki občan pred 18 leti našel in prodal Odpadu. K sreči je uslužbenec postal pozoren in poklical strokovnjake, ki so ugotovili, da gre za izjemen primerek bronastega meča iz prazgodovine, redkost, ki ima malo primerov na svetu.

("Delo")

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pokojnik je pomagal ustanoviti Federacijo ABZ društev v Ohio ter bil več let njen predsednik; dalje je pomagal ustanoviti angleško-poslujoče društvo Collinwood Boosters št. 188 ABZ; sodeloval je za pospešitev Slovenske šole pri Slovenskem domu na Holmes Ave., kjer je bil pred leti tudi v direktoriju; bil je aktiven pri Slovenskem mladinskem zboru v letih 1936-1945; vzpodbujal je mladino okrog Slovenskega doma na Holmes Ave. za Slovensko umetniško šolo, katero je vodil v Slovenskem narodnem domu sedaj pokojni slovenski umetnik, Gregory Perusheck. Z ženo Jennie sta veliko storila tudi za pomoč stari domovini takoj po drugi svetovni vojni. 15 let je delal pri Eaton Mfg. Co.; od 1944 do 1960, ko je bil upokojen, pa je bil uposlen pri clevelandskem šolskem odboru kot oskrbnik Longfellow šole.

Pokojni zapušča soprogo Jennie, rojena Srebot; otroke Johna A. v San Francisco, Cal., Mrs. Sophie Matuch, Mrs. Marion Slejko, Mrs. Vida Zak, Mrs. Betty Rotar in Henryya; 19 vnukov in brate Louisa, Franka in Jakoba (v Jugoslaviji). Dve sestri in brat, Antonia, Anton in Frances Volk, so umrli pred njim. Truplo pokojnika bo ležalo na mrtvaškem odru v Želetovem pogrebnem zavodu na 458 E. 152 St., kjer bo čas kropljenja v ponedeljek (danes) od 7. do 9. zvečer in v torek od 2. do 5. ure ter od 7. do 9. ure zvečer. Pogreb bo v sredo zjutraj ob 9. uri v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. in nato na pokopališče Vernih duš.

Družina pokojnika priporoča darove za Slovenski dom za ostarele na Neff Rd. mesto cvetja v njegov spomin.

Martin Krese

Pretekli petek je preminul na svojem domu 87 let stari Martin Krese s 3435 E. 71 St., vdovec po pok. ženi Rosi, roj. Mauer, oče Agnes Linton, Rose Perkowski, Beatrice Wolk, Edwarda, Alberta in Karla, stari oče, brat Johna (Kalif.) in Uršule Povše (Slov.). Pogreb je danes, v ponedeljek, ob 8.15 zjutraj iz Ferfolia pogrebnega zavoda na 5386 Lee Road, Maple Hts.. v cerkev sv. Lovrenca ob 9., nato na Kalvarijo.

Frank F. Skully

Na svojem domu na 19307 Muskoka Avenue je umrl pretekli petek 91 let stari Frank J. Skully, rojen v Ribnici v Sloveniji, vdovec po ženi Mary, roj. Kratohvila, oče pok. Blase, Franka, Stephena, Mrs. John (Katherine) Kotarski, Mrs. Frank (Eve) Berzonske in Jamesa, 11-krat stari oče, 20-krat prastari oče, 1-krat praprastari oče. Vsi bratje in sestre so umrli pred njim v Sloveniji. Pogreb je iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. danes ob 8.15, v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. on 9., nato na pokopališče Vernih duš.

Mildred Dedek

V petek je preminula na svojem domu na 17544 Old State Rd., Middlefield, Ohio, 66 let stara Mildred Dedek, roj. Dolak, vdova po pok. možu Vincentu, mati Vincenta, Georgea in Jamesa, stara mati, sestra Anne Zaman, Jamesa, Georgea, Helen Lenhardt. Pogreb je bil iz Ferfolia pogrebnega zavoda na 5386 Lee Road, Maple Heights v soboto ob 9., v cerkev Pija X. ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Eva Blasius

Na svojem domu je umrla pretekli petek 83 let stara Eva Blasius s 1319 E. 346 St., Eastlake, Ohio, roj. Hahner, v Jugoslaviji, od koder je prišla v ZDA l. 1912, vdova po l. 1964 umrlem možu Josephu, mati Sebastiana, Cecelie Holaday, pok. Catherine Menill in Petra F., 8-krat stara mati, 14-krat prastara mati. Pogreb je danes, v ponedeljek, ob 8.45 iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St., v cerkev sv. Marije Magdalene (Vine St.) ob 9.30, nato na pokopališče Vernih duš.

Theodore O. Leihensender

V soboto zjutraj je umrl na svojem domu na 17653 Lake Port Road 60 let stari Ted Leihensender, najboljše poznan kot bivši lastnik in upravnik "Ted's Tavern" na oglu E. 174 St. in Lake Shore Blvd., kjer je sedaj Burger King restavracija, mož Betty, roj. Affeldt, oče Jamesa in Thomasa, 4-krat stari oče, brat Oscarja in Walterja. Pokojnik je bil član American Legion Post 628. Pogreb bo v sredo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd.

Pod vplivom alkohola, ko je vozila avtomobil

WASHINGTON, D.C. — Joan Kennedy, žena sen. E. M. Kennedyja, je bila pretekli teden v avtomobilski nezgodi, pri čemer je policija ugotovila, da je bila pod "vplivom alkohola".

Morala bo 6. novembra pred sodišče, kjer ji bo dano na izbiro, da se podvrže obsodbi ali pa se prostovoljno vključi v poseben tečaj za izboljšanje voznikov motornih vozil.

Skupni trg bo Indiji pomagal s pšenico

BRUXELLES, Belg. — Izvršna komisija Evropske gospodarske skupnosti — Skupnega trga — je predložila, naj da ta Indiji na razpolago milijon ton pšenice. Od tega naj bi ji 300,000 ton poklonili, ostanek pa prodali po rednih svetovnih cenah.

Indija nima potrebnih deviz, da bi mogla večje količine žita kupiti na tujem. Zato je kljub precejšnjemu omahovanju premagala svoj ponos in zaprosila Washington za žito v okviru programa ZDA za pomoč tujini s hrano. Tako bo dobila žito po posebni ceni na dolgoročno plačilo po nizkih obrestih.

Prijatel's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

16MM Bell-Howell Sound Movie Projector — $125.00

Model 185. Also 16MM sound films available. Call 361-4088 mornings—ask for Frank.

(x)

IŠČE SOBE

Slovenka v pokoju išče 1-2 sobe z kuhinjo, zgoraj; rajši gorkota na furnez, blizu cerkve Neff Rd. ali cerkve sv. Kristine.

431-6584

—(10,14,17 okt)

EASTLAKE

New 3 bedrm Colonial, 1½ baths carpeting, Thermopane windows throughout, Alum. siding home completely insulated. Priced at 27,900.

NEW 3 bedrm ranches also available from 27,000 to 30,900.

VINE Realty
Corner Rt. 91 and Vine
942-4440

(14,18 okt)

NAPRODAJ

Avtomatični perilnik (washer in dryer) sušilnik, kuhinjska miza 2. postelji, zofa in itd. Nizka cena. 881-3824.

ODDA SE

stanovanje pet sob v najlepšem stanju, na novo dekorirano, zgoraj. zglasite se na 870 E. 75 St.

—(168)

NAPRODAJ

hiša za dve družini, 5-5. Polna klet. Na novo barvarna zunaj in znotraj. Dobra okolica za dohodek. Blizu cerkve Marije Vnebovzete in trgovin. Lastnik

761-4456

(169)

BY OWNER

Well maintained six suite brick apartment. Call 944-1076

(166)

V NAJEM

pet sob in kopalnica spodaj na 1193 E. 60 St. Vprašajte na 6011 Bonna Ave. zgoraj odzadaj.

881-7122

(167)

Pazim otroke

Neomejena starosti. Če želite dobro in poceni varstvo Vašemu otroku, kličite 692-3687.

(168)

MALE HELP WANTED

Machinist

RADIAL DRILL OPERATOR

Must do own setup. Ample overtime. We offer excellent fringe benefits. Complete medical package. 531-3047.

FEDERATED STEEL CORP.
17009 Roseland Rd.
Cleveland, O. 44112

(168)

JANITOR WANTED

Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available. (x)

BARTENDER WANTED

or couple manager, to manage bar at the Slovenian Workingman's Home, 15335 Waterloo Rd. Prefer Slovenian. Call 481-5378

(x)

Paul Acker

LJUBEZEN IN DOLŽNOST

Kako bi bila rada izstopila, se pomešala mednje ter jim priskočila na pomoč!... Toda, kaj bi bila mogla storiti? Nič nisem znala tedaj. In kako bi me bili sprejeli, mene, ki sem imela zdravje, sveža, rdeča lica in živahnost, bila oblečena v toplo obleko, kožuhovino in nosila dragulje... Končno se je vrnil zdravnik; ker je imel še opravka, mi je dal na razpolago svoj avto, da se popeljem po svojih poslih. Nisem mu mogla prikriti, kar sem bila pravkar občutila. Utrujeno je skomizgnil z rameni in rekel: 'Ah, da, toliko bede je v Parizu in vendar tako malo prave požrtvovalnosti, koristne požrtvovalnosti!' Odpeljala sem se, razmišljevala o vsem, kar mi je povedal zdravnik in kar sem bila videla. Odslej pa mi je bilo neznosno vse, kar bi mi moglo pripraviti udobno življenje brez mojega lastnega dela."

Ko je sedela Fani nasproti očetu in materi v tem velikem in belem salonu, kjer je vse — oprava, slike, umetnine — pričalo o izbranem okusu in blagostanju, ki je mejilo na bogastvo, je govorila nekam hlastno, a vendar z zelo mehko donečim glasom in le lahna bledost na njenem licu je pričala o notranji razburjenosti, katero je skušala krotiti. Gospa Riverain jo je poslušala vsa osupla, da je mogla roditi hčer, ki se tako čudno razlikuje od nje: gospod Riverain jo je motril. Marsikaj, čemur se je prej čudil, se mu je sedaj razjasnilo. Razumel je tudi, zakaj se je Fani pred štirimi leti nenadoma odpovedala zabavam svojih mladih let in svojih ljudi, se vpisala v Rdeči križ in druga dobrodelna društva, obiskovala tečaje, da se izobrazi za bolničarko in si končno pridobi ono socialno vzgojo, ki je takrat prehajala v modo pri vseh meščanskih deklicah. Brezdvomno je bila to le njena muha, ki pa je od nje bilo pričakovati koristi. Ker je bil prepričan, da ji bo to, čemur se bo na ta način priučila, pozneje koristilo v gospodinjstvu, je ni hotel ovirati z brezplodnimi očitki. Toda v tem trenotku se je zelo prestrašil in že je čutil na dnu duše, kar še ona namerava priznati. Vendar pa jo je izpodbujal, naj nadaljuje.

"Končaj in ne boj se, dragi otrok! Mislim, da si ne meniš izbrati za vse svoje življenje bolničarskega poklica."

"Gotovo ne; nekaj drugega hočem."

"In kaj neki?" je vzkliknila prestrašena mati.

"Mislila sem, da bi se morebiti dali vsi ti nesrečni ljudje, ki jim beda vzbuja sovraštvo in zlo, poboljšati."

Gospod Riverain je zmajal z glavo, ne da bi ga bila hčerka opazila.

"V teh oddaljenih okrajih sploh ni pravega družinskega življenja. Mož preživi dan v delavnici ali skladišču in tudi žena je kje zaposlena: otroci so prepuščeni nadzorstvu kake malomarne sosede, največkrat pa ulici z vsemi njenimi nevarnostmi... Ko se zvečer vrneta mož in žena, ju utrujenost hitro uspava, da se ne brigata dosti za otroke: tako to slabo oskrbovano stanovanje ne nudi ničesar, kar bi mamilo; ni drugega kot zavetje, kamor se človek zateče, da prespi noč. Otroci rasto tjavendan, pri čemer vsi njihovi slabi nagoni bujno uspevajo... Mnogo sem razmišljala o vsem tem, mnogo sem studirala: treba bi bilo izboljšati položaj delavske družine s tem, da se njenim članom že v otroški dobi vcepi duh samolastnega mišljenja, previdnosti in vzajemnosti ter čut dolžnosti in poštenosti; obenem bi bilo treba pospeševati zbližanje družabnih razredov. Toda, če bi človek hotel uspeti..."

Znova je umolknila — morebiti prestrašena — nato pa je možato končala:

"Če bi hotela uspeti, bi morala živeti sredi tega ljudstva, in sicer tako, kakor ono živi."

"Blazni!" je vzkliknila gospa Riverain in se ji približala z velikimi koraki ter ogorčeno dejala: "Razumem, razumem! Ti hočeš živeti, kakor praviš, sredi teh ljudi, ti moja hčerka, rojena Riverain! Nikdar, nikdar ne dovolim tega!"

In pozvala je svojega moža na odgovor:

"Odkod ima neki vse to, kar pripoveduje? Vzgajamo otroke, obdajamo jih z največjo ljubeznijo, belimo si glave, kako bi jim uredili srečno življenje... in glej, s čim nas presenečajo! ... Tak reci ji vendar kako besedo! Njen oče si, prepovej ji!"

Z eno samo kretnjo je pomiril gospod Riverain svojo ženo.

"Ali je tvoja mati prav ugenila?" jo je vprašal potrpežljivo.

"Da!"

Pritegnil jo je k sebi.

"Ali se nisi nikdar povprašala, draga hčerka, ali bi kot žena ne mogla pomagati revežem? Mnoge gospe iz visoke družbe, ki obenem izpolnjujejo svoje stanovske obveznosti, dobijo vendar dovolj prilike, da poučujejo delavsko deco in moralno ter gmotno podpirajo delavske družine. Imenoval bi ti lahko gospo Leval, ženo mojega tovariša v državnem svetu. Če te mož ljubi, če je izobražen, če je dober, se ne bo upiral, da zapustiš vsak dan za dve ali tri ure domače ognjišče."

Pustila je roki v očetovih.

"Zahvaljnjem se vam, da se ne razburjate, oče! A treba se je odločiti. Žena je last moža in svojih otrok. Kar bi poskušala storiti izven družine, bi bila le malenkost, podobna miloščini. Bojim se celo, da za mnoge to ni drugega kot nekakšno razvedrilo. Da pa izvršim to, kar nameravam, je treba popolne neodvisnosti."

"In ti jo poslušaš, kot bi resno govorila," je jadikovala gospa Riverain.

Gospod Riverain se ni zmenil za ženine besede.

"Torej si se res odločila?" je vprašal hčerko.

"Res!"

"In če bi tijaz branil?"

"Bom pač čakala."

"Torej se ne boš možila?"

"Ne!"

"Ali že veš, kje se boš naselila?"

"Da... Dva meseca sem iskala."

"Toda za vse to boš potrebovala mnogo denarja?"

"Imam nekaj prihrankov in malenkostno vsoto, ki sem jo podedovala po svoji babici. Za ostalo pa poskrbi Bog."

Gospa Riverain je plakala. Fani pa se ji je približala in rekla:

"Prosim vas, ljuba mama, odpustite mi muke, ki jih vam prizadevam."

"No, dobro, Fani," je dejal gospod Riverain, "storiš lahko, kar hočeš."

"Kako?" je vzkliknila gospa Riverain. "Ti privoljuješ? Jaz pa nočem, nočem!"

Dekle se ni genilo.

"Pojdi, otrok moj," je rekel gospod Riverain, "umekni se v svojo sobo ter še premišljuj!"

Fani je odšla, gospod Riverain pa je položil roko na ramo svoje ihteče žene, rekoč:

"Ali mar ne vidiš, draga moja, zakaj tako postopam?... Po enomesečni izkušnji bo Fani razočarana in bo imela le še to željo, da se čimprej omoži."

III.

Neko vetrovno in deževno decembrsko jutro je zapustila Fani drevoredno cesto Viktorja Hugoja. Gospa Riverain se je topila v solzah, hčerko sama posadila v avto, obsipajoč jo s priporočili, prošnjami in očitki, nato pa je naglo odšla v svojo sobo, da se tam razjoče povsem samcata. Gospod Riverain, ki si je prizadeval, da ne bi kazal nikakršne razburjenosti, je poljubil hčerko kot vsak dan, potem pa jo je vprašal: "Kdaj odpotuješ?" Odgovornila je: "Ob enajstih, očka." Želel ji je mnogo poguma, nato pa se je podal v svoj kabinet.

V vihri, ki je bičala šipe, je drevil avto po mastnem tlaku. Črn kovčeg, v katerem je bilo vse, kar je deklica vzela s seboj, je stal poleg šoferjevega sedeža. Ona pa se je pogreznila v kot, sklenila roke ter premišljevala. V njenem srcu ni bilo niti nemira niti strahu niti žalosti. Zelo jasno se je zavedala svoje naloge in moč je bila v njej. Že vse iet je razmišljala, se pripravljala in želela dospeti do te poti.

(Dalje prihodnjič)

NJEGOVA DOBA JE MINILA — Hajle Selasije je 43 let vladal Abesinijo kot njen cesar. Vojaki so ga nedavno odstavili in ga imajo zaprtega. Na prestol so povabili njegovega sina iz Svice, ki pa ponudbe še ni sprejel.

VELIKA SKLEDA — Mike Aprile iz Tampe v Floridi je prvak v uživanju špagetov. Svoj naslov je zadnjič ohranil, ko je na mestu pogoltal skoraj 7 funtov špagetov. Nič čudnega ni, če tehta 387 funtov.

DARUJTE
ZA
TISKOVNI SKLAD
AMERIŠKE DOMOVINE!
PODPIRAJTE
NAŠO
SLOVENSKO USTANOVO!

Oglašujte v naših malih oglasih

- ČE PRODAJATE ali kupujete rabljeno pohištvo,
- ČE IŠČETE ali oddajate stanovanje,
- ČE POTREBUJETE delovno moč,
- ČE IŠČETE zaposlitev,
- ČE PRODAJATE ali kupujete nepremičnine —

dajte mali oglas v

AMERIŠKO DOMOVINO!

Pokličite HE 1-0628.

Ženini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska
krasna poročna vabila
po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite
vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Avenue 431-0628

PURANSKE DIRKE

V Davies okraju v državi Indiani prirejajo tekme puranov, ki jih pridejo gledat tisoči in tisoči ljudi. Lastnik zmagovitega purana dobi nagrado $15. Na levi vidimo "Miss Martin okraja", ki je vzbudila zanimanje zaradi svojih okraskov, ki pa se pri dirki ni posebno obnesla. Ostale tri slike predstavljajo prizore s te tekme.